

MAGYAR KURIR.

N^r. 36.

Indult Bétsből, Kedden, Nővember' 2-dikán, 1830.

Német alföldi Királyság.

Antverpiában Oct. 16-án az Oraniai Hertzeg egy Nyilatkoztatást bocsátott ki a' Belgákhoz, mellyben a' Nemzetet függetlennek megésméri, és a' Nemzeti Congressusra küldendő Képviselőknek választását nem ellenzi, azokban a' tartományokban sem, (Antverpia, Limburg), mellyekben Néki nagy hatalma vagyon. „Válaszszatok szabadon — így szól a' Nyilatkoztatás — és azon a' módon, mint Hazátok fiai a' többi tartományokban, Követeket a' Nemzeti Gyűlésre, és tanátskozzatok ottan a' Haza Érdekszéi felett.“ —

Az Arnheimi Courant jelenti, hogy a' Belgiumi fő Papság az Oraniai Hertzeg ügye mellé állott, és napról napra hihetőbb, hogy az öszvegyűlendő Congressus Őtet fogja Fejedelemmé választani.

A' Brüsszszeli Courrier des Pays-Bas, melly eddig Köz Társaságot látszott ohajtani és az Oraniai Hertzeg jussai ellen tüzessen vívott, a' (közelebbi levelünkben említett) Névtelen emlékirásról való elmékedései közben, most egészen megváltozott hangon beszél.

Lüttichben Oct. 16-kán a' városi Gárda a' Fellegvárat elfoglalta. A' Lüttichi zászlónak kifüggesztésekor 101 ágyúlövések tétettek, és minden harangok meghúzattak. A' Brüsszszeli Provisoria Igazgatóságék izenetet küldött, hogy a'

várba őrizetet fog küldeni és az őttaláltató hadiszereknek számbavételéről gondoskodni. Reá vissza az a' válasz adott, hogy a' Lüttichiek magok is megfognak a' várat őrizni tudni.

Há g a Oct. 20 kán. A' General Statusoknak két Házaihoz Ő Fge a' máinapon a' következő nevezetes Izenetet küldötte: „Azon indító alapok, mellyek a' f. H. 16-kán a' Mi kedves Fiunktól az Oraniai Hertzegtől Antverpiában kibocsátott Nyilatkoztatásra okot adtak, Előttünk éppen oly kevéssé esmértesek, mint a' millyen kevéssé tudjuk annak hihetőleges kövelkezéseit ellátni. Mindazáltal annyit ellenmondhatatlanul bizonyít, hogy a' Constitutionalis hatalomnak Urasága a' déli tartományokban egészen megszűnt. — A' dolgoknak ez állapotjában Gondunkat mostantól fogva az Éjszának hű tartományra kell függesztenünk, hogy nem tsak minden ő erejek és Segédforrásaik tsupán és egyedül az Ő Érdekszéike fordittassanak, hanem hogy a' Constitutionalis Hatalomnak minden rendszabásai is kirekesztőleg őket illessék. A' javallatok, mellyeket Mi e' jelenvaló Ülésben Tettességteknek eleibe felfogunk tenni, ebből a' szempontból mennek ki. Minekokáért kívánjuk, hogy ezen javallatokat Tettességtek is ugyan azon szempontból tekintsek és vizsgálják; és hogy Tekintetességtek mostantól fogva, an-

nak várásában a' mit Szövetségeseink a' déli tartományokra nézve majd végezni fognak, úgy nézzék magokat, mintegyedül és tsupán az Ejszaki tartományoknak Képviselőit." — E' szerint, a' mit a' Belgák kívántak, megvagyon. A' Király itt Belgiumnak Hollandiától való különválását forma szerint megesméri.

Az Austriai Tsászári Követ Hágába megérkezett, és rövid napok alatt elkezdődnek a' fontos Diplomatikai értekezések és Conferentziák, mellyeket a' nagy Hatalmasságoknak Követei itten tartani fognak. Ezen Conferentziáknak tzelja a' két fél Országnak megbékéltetése. A' legelső lépés e' tárgyban hihetően abban fog állani, hogy mind a' két résztől tellyes fegyverszűnést fognak kívánni. — Jól tudósított emberek beszélik, hogy minekelőtte az Oraniai Hertzeg eltökélte volna magát az Oct. 16 diki esméretes Nyilatkoztatásnak kibotsátására ezt a' következő környülállások elbzték meg. A' Hertzeg t. i. megírta a' Királynak, hogy ő a' déli tartományoknak megnyugtására semmi módot nem lát annál egyebet, hogy ő (a' Hertzeg) Belgiumnak koronáját felvegye vagy úgy mint független fejedelem, vagy mint Helytartó; ez utolsó néki kedvesebb volna, de a' mint látszik a' Belgáknak az tellyességgel nem fogna tetszeni. A' Király erre egy igen szívesen és Atyásan írott levelében azt válaszolta, hogy, ha a' Hertzeg a' Koronával megkínáltatnék, és ez által a' Zendülésnek vége szakasztathatnék, Ő a' vérontásnak elkerülésére megegyezését fogja adni a' következő három feltételek alatt: 1) hogy arra a' Szövétleges Hatalmasságoknak megegyezése is megszereztessek; 2) hogy a' felforgó alkudozásoknak ideje alatt a' Királyi Seregek a' várakban, mellyeknek még birtokában vagynak, megmaradjanak; 3)

hogy a' Luxemburgi Nagy Hertzegség Belgiumhoz semmi esetben ne kaptsoltassék. E' levélnek vétele után a' Hertzeg, minekutánna az Antverpiában ott lévő főfő Belgákkal nevezetesen Gróf Celles, le Hon, Brouckere's a' t. Urakkal szöllott volna, ki adta a' szóban forgó Nyilatkoztatást, de a' mellyet a' Királytól a' Hertzegnek melléje adott három Ministerek (Hg Ursel, le Coste, és Gobbelschroy) aláírni nem akartak, nem is irtak, hogy a' felelést magokra ne vonják. Mind hárman oda hagyták Antverpiát és eltávoztak a' Hertzeg mellől.

Brüsszelben Oct. 18-kán a' Provisoria Igazgatóság a' következő hirtétést tétette közönségessé: „Polgártársainkhoz. Egy Antverpiában kihirdetett Nyilatkoztatás, Vilhelm Oraniai Hertzegtől aláírva, éppen most küldettették ide a' Provisoria Igazgatóságokhoz. — Belgiumnak függetlensege, mellyet a' nép diadalma már kivívott, és a' mellynek többé semmi Ratificatióra szüksége nintsen, ama Nyilatkoztatásban forma szerint megesmértetik. De szóva gyon benne olyan tartományokról is, mellyekben a' Hertzeg nagy hatalmat, sőt Igazgatást gyakorol. A' Provisoria Igazgatóság, kire sorsát a' Belga nép bizta, míg Képviselői által önn maga meghatározná miképpen igazgattassék jövendőben, protestal e' kifejezés ellen. Antverpia és Maestricht városok, és Termonde vára, mellyek e' pillantásban még az ellenségei, egyedül a' Provisoria Igazgatóságok fognak engedelmeskedni, mihelyt magokra fognak hagyattatni; ők semmi más Igazgatást semmi más hatalmat el nem esmerhetnek azon kívül, melly e' pillantásban az egész Hazát igazgatja. A' nép az, ki a' Revolutiot tette; a' nép az, ki a'

Belga földről a' Hollandusokat elűzte; a' nép az egyedül, és nem az Oraniai Hertzeg, ki feje a' mozgásnak, melly néki függetlenségét megszerzette és politikai Nemzetiséget megfogja fundálni. Ha a' Provisoria Igazgatószekek meg fogta segíteni a' vitez és nagylelkű Belga Nemzetet, társaságos Ujászületéséből mindazokat a' nyereségeket húzni, mellyeket belöle méltán vár: akkor annak (a' Provisoria Igazgatószekeknek) tagjai ditsőségeknek fogjak tartani a' nép sorába vissza lépni, hogy a' szabadsággal, mellyet véren vásárlott, véle együtt éljenek. (Aláírás) Potter, Rogier, de Weyer, Gróf Merode. — Parantsolatra: Vanderlinden Titoknak.

Más napon Potter Ur a' Courier des Pays-Bas Kiadóihoz a' következő levelet küldötte: „Brüsszel Oct. 19-kén 1830. Uraim! Nem kevésbé izetlen mintrágalmazó hírek vagynak rólam elterjedve, a' mire a' Frantzia Uj-ságleveleknek dolgainkról tett hamis ítéletei nem keveset tettek. Kéntelennek látom magamat végre, nyilván ellenek mondanom. — En mint egyes polgár az Oraniai Hertzeggel nem alkudoztam, nem alkudozok, és nem fogok alkudozni; mint tagja a' Provisoria Igazgatószekeknek, megesezt, hogy — Collegáimmal együtt — Töle nem hivatalos közléseket kaptam, de a' mellyeket a' Provisoria Igazgatószekek állhatatosan visszavetett, söt nyilván megírta, hogy efféle alkudozásokba, mellyeknek szükségképpen hasztalanoknak és sikerteleneknek kell lenni többé nem akar böt-sátkozni. — Mint tagja a' Provisoria Igazgatószekeknek, Politikai vélekedéseimtet ki nem mondom, hanem a' Nemzeti Congressusra bízom; hogy határtalan szabadsággal végezzen az Országnak Organizatiojáról, a' mint azt a' Belgiumi tartományokra nézve legjobbnak vé-

li. De mint egyes polgárnak gondolkozásom tudva vagyon, demokratikai: vélekedéseimből soha titkot nem tsináltam, Republikanus vagyok. Ennél fogva nem tartom szükségesnek bizonyítgatni, hogy Orangista sem vagyok, sem soha nem leszek. Mindazáltal előre alája vetem magamat annak a' mit a' Nemzeti Congressus végezni fog, minthogy előttem a' nép akaratja legelső törvény. Ha a' felvett Igazgatás formája, nékem nem tetszik, vagy a' Társasági alkukötés végrehajtására elválasztandó Fő nem az leszzen, a' kit én szerettem volna: akkor, mint mindenkor tselekedtem, az Oppositioval tartok, már ha szinte újra számkivetésbe kellett is mennem. Iktassa bé az Ur, kérem, ezen levelet, 's a' t. 's a' t. de Potter.“ — Mi adott légyen e' levélre alkalmatosságot, magából világos.

A' Provisoria Igazgatószekeknek egy Végzése Willmar Urat Luxemburg tartománynak Kormányzóját tisztjétől megfosztja, helyébe Thorn Urat nevezi, és az új Kormányozónak székét, a' Megyebéli Főtörvényszékekkel és az Igazgatásnak minden tisztségeivel egyetemben, ideiglen Arlon városába állatészi. A' tartománynak minden tisztjei, kik háromszor 24 órák alatt hódoláskát a' Provisoria Igazgatószekeknek bé nem küldik, hivataljokból elbötstátatnak.

A' Genti vár Oct. 17-kén, magát a' város Polgárjainak megadta. A' várörző Hollandus katonák 19-dikben elfognak menni onnét Antverpiába; a' kik Belgák közzölök, azok ott maradnak. — A' Lierrei várból is kihajtatnak a' Hollandusok.

Antverpia Oct. 18-kán. A' Lütichiek bényomultak tartományunkba, és Liernél állanak. Innét katonaság ment ki elébek, és a' lovas Artilleria Mechelnbe küldetett, mivel ott üt-

közet fog lenni, a' mint beszélük. A' katonaság kimenetelével, a' város mindjárt háborogni kezdett. A' nép nagyon hajlandó a' felzundulásra, és már tegnapelőtt is látszottak a' fellázadni akarásnak némelly jelei. Négy különböző helyeken a' városban pénzt osztogattak ki egész nap és sert a' népnek ingyen mérték. De akkor még is semmi sem történt; jó rendelések voltak téve mind a' katonaságnak, mind a' Polgári gárdának részéről az eshető mozgásoknak elnyomására. — 16-dikban egy 25 Kereskedőkből álló Követség oda méne a' Kommandánshoz; Generalis Chassé Urhoz, eleibeterjesztvén, hogy a' tsendesség feltartásának egyedül való eszköze a' Brabanti zászlónak kiszegzése. A' Generalis azt felelte, hogy ő a' Német alföldi zászlón kívül mást nem esmér. Azután az Orániai Hertzeghez méne a' Követség és véle hosszas ideig beszélgetett. A' Hertzeg ekkor botsátotta ki az esméretes Nyilatkoztatást. Az megtsendesithette volna az embereket, ha már ekkor nagyon fel nem lettek volna hevülve. Tegnap délután a' Sz. György kapunál egy néptsoport reá támadt az ott álló katonaságra, és őrhelyéből kiakarta nyomni. Az őrálló tiszt kéntelen volt tüzet adadni, egy ember elesett négyen vagy öten megsebesedtek. Lovasoknak kellett jöni a' katonák segítségére. A' tsendesség nagy bajjal estvéli 7 óraker helyre állítottatt. Generalis Chassé a' Fellegvárba felköltözött, és a' várat ostromkori állapotban lenni kihirdette. — Ma, Oct. 18-kán a' táborhoz a' következő napi parantsolat ment: „Ó Kir. Mgga az Orániai Hertzeg adja tudtára a' Seregnek, hogy a' Belgáknak és Hollandusoknak külön választása minden Regementeknél rövid idő alatt meg fog esni, és ennek végbevitelére Generalis Geen váratik. A' belga

katonák itt fognak Belgiumban maradni a' Hertzeg alatt. Meghagyja Ó Kir. Mgga a' Tiszteknék, hogy tsendesen várják el az időt, míg ezen rendszabás tellyesíthetik.“ — Mechelnből a' Királyi Seregek ki takarodtak; az Insurgensek (Lüttichiek) közelítének városunkhoz.

Oct, 19-kén. Ma tsendes a' város. A' Brabanti zászló kifüggesztetett. A' Brabanti Rokardát is viselik, de léginkább tsak az alsóbb néphől való. A' választásra felügyelő Biztosságnakma előleges gyűlése volt; Elöl-ülőjévé Notarius Gleizes Urat, Voks-szedökké Cock és Boe Urakat választotta.

Oct. 21-dikén az itt következő Levelezés tétetett Brüsszelben közönséggé: I. Az Orániai Kir. Hertzeg izenete az Ideigvaló Belgiumi Kormányshékhez. Az Orániai Printz rendeléséből Malherbe Oberst-Lieutenant Brüsszelbe küldetett, az ideigleni Kormányshékhez megjelenteni, hogy az Oct. 16-dikán költ Proclamatio értelme szerént a' Printz azt tartja, hogy a' Belgák és Ó ugyan azon egy tzélra törekednek, 's azt ugyan azon eszközök által kívánják elérni. Így lévén a' dolgok állapotja, fegyvernyugvásnak kell lenni, hogy többé Belga vér ne ontassék. Ó Kir. Hertzegsége tehát azt terjeszti az ideigleni Kormányshék eleibe, hogy Ó a' parantsolatja alatt álló seregeknek minden mozgásait megállítja és megtiltja, úgy hogy azok a' Belgiumi tartományok egy részének meg birtokában lévő seregek ellen semmit sem kezdenek, és ígéri hogy ezen esetben az Antverpia előtt álló seregek részéről semmi megtámadás nem esik, valameddig az itt ajánlott fegyvernyugvást mind a' két rész megtartja. A' Printz tudtára adja az ideigleni Kormányshéknek, hogy Ó a' hajokon volt foglyokat, kiknek sorsok egyenesen tőle függött,

szabadon bocsátotta. Költ Antverpiában Oct. 19-dikén 1830. Aláírta Gróf Cruquenbourg Oberster, Ó Kir. Hségének Adjutánsa. Helybehagytuk, Wilhelm Orániai Printz, II. Felelet: A' Belgiumi ideigvaló Kormányzék, a' Középponti Gyűlés, azt bizza Ns. von Gammond Urra, jelentse meg az Orániai Printz Ó Kir. Hségének, hogy minekelölte a' Printz javallatára, — mely szerént az ideigvaló Kormányzék alatt álló seregek minden mozgásait meg kellene szüntetni — elhatározó végzést lehetne tenni; még elébb meg kell mutatni: 1) hogy ezek az ellenséges seregek mindnyájan az Orániai Printztől csak magától függenek, és Neki, mint egyedülvaló Generálisoknak 's Parantsolójoknak alája vagynak adva; 2) hogy a' Printz azoknak ki adta a' parantsolatot, az Antverpiai tartománynak, Maestricht városának és a' Termondei fellegrárnak elhagyására, és magok visszahúzására a' Moerdyk-en, túl; 3) hogy ez a' parantsolat pontosan és minél hamarább telyesíttetni fog. Az ideigvaló Kormányzék sietni fog minden Hollandiai foglyokat szabadságba helyeztetni, mihelyt egyetlen egy Belga sem lesz erőszakos módon Hollandiában. Brüsszelben, Oct. 20-dikán. (Következnek az Aláírások.)

Frantzia Ország.

Páris Oct. 23-kán. Gróf Apponyi Ó Exczája tegnap delután privát audienzián volt a' Királynál, és általnyújtotta Ó Fgének az Austriai Tsászárnak leveleit, melyekben a' Frantzia Udvarnál Nagy Követül meghatalmaztatik. A' Külső Minister Gróf Molé vezette Ó Excellentiáját bé a' Királyhoz. Az audienzia végével bévezettetett Ó Exczája a' Királynéhoz is,

Oct. 18-kán estve a' Palais Royal Udvaraiban ujra nagy sokaság gyülekezett fel, melly — mint azelőtti napokon — halált kiáltozott az Ex-Ministerekre. A' Nemzetigárda széljelverte a' gyűlevész népet, de az emberek újra öszvetsoportoztak a' piatzon, 's kiáltoztak. Nehányan közzülök befutották a' városnak útszáit 's tüzelték a' lakosokat, hogy magokat hozzájuk kaptsolnak, de a' kik reájok sem halgattak. Azonközben a' Nemzeti gárda széljel oszlatta a' Palais-Royal piatzán ordítózó sokaságot, mellyből egy 4 vagy 5 száz főből álló tsoport kivállalkozván St. Antoine Külső városon keresztül kiment Vincennesbe, (hol az Ex-Ministerek fogóságban ülnek) és ott a' foglyokat kiadni kívánták. De Generalis Daumesnil olyan feleletet adott nékik, melly őket onnét eltávoztatta. Azt mondta nékik t. i. a' Generális, hogy ha a' Kastélyba erőszakosan betörnek, azt ő velek, magával, és a' rabokkal egyetemben a' levegőbe vetteti. A' tsoport azután visszatért ugyanazon fenyegetődzések és kiáltozások között a' Palais-Royal piatzára. Ekkor már késő éjtszaka volt. A' Nemzeti Gárda egyszeriben elősietett, és fél óra alatt a' rendes tsend helyre állott. 166-an közzülök megfogattak, a' Politz-házhoz vitettek, és kihalgattak, hogy a' törvényszékeknek által adathassanak. Némelyek igen gorombakiáltásokat ejtettek ki a' Király ellen is, (azt kiabálták t. i. a' Király fejét, vagy a' Ministerek halálát!) Ezen zenebonás lármának tulajdonképpen való szerzői után, szoros vizsgálódás rendeltetett. — Másnap (Oct. 19-kén) reggeli 9 órakor a' Király Orleans Herctzegtől, La Fayette Generalistól és Gerard Hadiministertől kísértetve lement a' Palais Royalnak nagy udvarára, melly tömve volt néppel, mint rendesen a'

napnak ez órájában, ör váltáskor lenni szokott. A' Király beszédet tartott, megelégedésének kijelentésére, a' Nemzeti Gárdának és Linea-Regementeknek feyverben kiállott tsapatjaihoz, mellyben őket az estveli és éjjeli csoportozásoknak széljelosztásában kimutatott gyors munkásságokért megditsérte. — Azólta semmi rendetlenségek nem történtek.

N é m e t O r s z á g.

Kaszzsel Oct. 17-kén. A' Hesse ni Választó fejedelemségnek Rendjei tegnap öszve gyűltek, és az Ülés megnyitott. Ö Kir. Mgga a' Rendeknek eleibe egy jövődöbeli Constitutionak alapvonásait leküldötte a' megvítatás és elfogadás végett. Egyszersmind az Ország adósságair a szedett adót, kezdvén a' j. E. Jan. 1 napjától, önkéntes indulásából elengedte. Mind e' mellett is a' Hessek nem látszanak megelégedve és tsendesen lenni. Legalább nem arra mutat a' következő hirdetés, mellyet a' Politzia Oct. 17-kén a' következő módon tett közönségessé: „Minden háborgásoknak elkerülésére ezennel hirdettetik, hogy a' Szüléknek és Mesterembereknek szoros kötelelességek ké tétetik fijaikat és legényjeiket további rendelésig otthon tartani és az útszára semmi szín alatt ki nem botsítani. Ha pedig ennek ellenére is a' piatzokon vagy utszákon fiúk vagy inasok kapattatnának, nemtsak ezek azonnal fogságba vitetnek, hanem annak felette a' Szülék is és mesterek külön számadásra fognak vonatattni.“ —

S p a n y o l O r s z á g.

Ö Fge a' Spanyol Királyné Madridban Oct. 10-kén éjjel egy Hertzegaszszonyt szerentsésen elszült, ki másnap a' keresztségben Mária Izabella Luiza nevet nyert.

M a g y a r O r s z á g.

Poson Oct. 29-dikén. Minekutána a' TT. Karok és Rendek Oct. 19, 20, napjain Kerületi ülésekben a' K. Királyi Feladások harmadik, a' katonák kiállítását illető pontjával foglalatoskodtak, és az ezeránt Ö Felségehez küldendő Felírás szerkeztetésén dolgoznának; Ö Ts. K. Felsege, hogy ezen tekintetben a' TT. Karok és Rendek annál biztosabban és hamarább tzelra juthassanak, Atyai kegyességgel azt méltóztatott parantsolni, hogy egy Országos Deputatio neveztessek ki, melly a' fennforgó dolog szükséges volta felöl, a' maga egész kiterjedésében, felvilágosittathassék. — Ezen kegyelmes Királyi végzést az Ország Nádor Ispánya Ö Ts. K. Fő Hertzegése Oct. 23 dikán elegendes Ülést tartatván, felolvastatta, 's egyszersmind az Egyházi Méltóságok, Ország Bárói és Fő Rendei közül ezen Deputatio tagjait kinevezvén ajánlotta a' TT. Karoknak és Rendeknek, hogy Magok közzül is 36 tagokat választanának. A' Fő Rendek részéről kineveztetett Deputatio Elölülőjének N. M. Gróf Cziráky Antal Ország Bírája Ö Excja kérelett meg. Ezzel az Elegyes Ülés eloszlott; de a' TT. Karok és RR. szokott Palotájokban öszvegyülvén abban egyeztek meg, hogy a' Personalis Úr N. M. Majláth György Ö Excja méltóztatnék a' Deputatio tagjait kinevezni. Oct. 24-dikén ismét elegyes Ülés tartatott, mellyben a' Deputatio kineveztetett tagjai felolvastattak. A' közönséges Ülések elhalasztatván a' Deputatio, mellyben a' TT. Karok és RR. részéről a' Personalis Ö Excja is jelen volt, üléseket tartott.

Ez a' Deputatio Oct. 27-dikén elegyes ülésben, írásban terjesztette előkiüldetésének foganatját, melly a' Ná-

dor-Ispányi Itélő Mesteráltal felolvastatván, köz öröm jeladásokkal fogadtatott.

Ugyan ezen elegyes Ülésben felolvastatott az Ország Státusainak háládatos köszönetét magában foglaló Felírások, Ő Felségének az ifjú Királynak azon kegyelmes és nagylelkű Királyi végzése, mellyben kinyilatkoztatni méltóztatott, hogy az 50 ezer aranyból álló ajándékot részszerént a' szegény adózó népfelsegéllésére, részszerént a' Magyar Akadémia fundusának gyarapítására visszaajándékozni elhatározta légyen. A' Felírás magyar és deák nyelven készült, 's felolvastatván a' szokott mód szerént, aláíratott és lepetséltetett; melly meg-lévén, az elegyes ülés eloszlott.

Posonból Oct. 29-dikén. Ő Eminentziája a' Kardinális Hertzeg Primás Rudnay Sándor ez előtt hetven esztendővel született Sz. Kereszten Nyitra Vármegyében Oct. 4-dikén. Az itteni templomban tartotta Ő Eminentziája Oct. 19-dikén 1785-ban a' Primitiát. Ezen templom helyére mostan az Ő Eminentziája költségén új pompás templom építetett, — (Ez a' hatodik, melly lételel Ő Eminentziája jótétének köszöni). — Az új templom Oct. 4-dikén Mélt. és Fő Tiszt. Jordánszky Elek választ. Tinnini Püspök Úr által szenteltetett fel számos egyházi és világi nemesek jelenlétében. A' helybeli Plebánus Tiszt. Knapp Antal Úr tartotta az egyházi beszédet; mellyben előhozta, hogy ez az új templom annak helyére épült, mellyben a' mostani Primas Úr megkereszteltetett, az első Mise áldozatját véghez vitte, és a' mellyben az Édes Anyja, született Ns Döry Aszszony, és elei közzül többen nyúgosznak. Az első Mise áldozatot az új templomban Vál. Püspök Jordánszky Ő Msga mondotta. Az Ő Eminentziája testvére Tek. Rudnay György Tábla Bíró Úr éppen abban a' szobá-

ban vendégelte meg a' számos vendéget, mellyben Ő Eminentziája ez előtt 70 esztendővel a' világot meglátta.

Bajkáról. Sept. 18-dikán délután hatodfél óraker hagyta el megditsőült lelkére nézve e' mulandó világot Tekintetes Nemes Nemzetes és Vitézlett Péli Nagy András Úr, sok Tekintetes Ns. Vgyék Tábla-Birája, és a' Barsi Reformáta Egyházi Vidéknek majd fél századig volt buzgó kegyességű Tractualis Fő Curátora. — Régen öszvebarátkozott már Ő a' békövetkező megválás gondolatjával, mellynek közellétét, lelki tsendessége zavaratlan bizonyossággal gyanította; a' minthogy hirtelen kifejtödzvén a' megaggott tagjaiban lappangó halálos betegség, 's a' dühösködő halál nyilai előtt minden orvosi esméret véd bástyái semmibe omolván; a' nap alatti minden dolgok hijjábavalósága megesmérésével, de egyszer'smind a' halhatatlantó Feltámadás Apostoli édes reményével rogyott ő életének 79 dik esztendejében abba a' tsendes koporsóba, a' mellynek gyász-ormójára a' tiszteletnek és szeretetnek érzékeny könnyei folynak, az ő nyugvó helyét ditsőség emlék-oszlopapá szentelvén, abba a' tsendes kriptába, melly előtt a' beszéd elnémül, a' kesergő barátság és a' mély tisztelet szomorú gyászba öltöznek! — méltán is: mert az idvezült tisztos ösznek elhunytával megholt egy ember-társait minden kü-lömbtség nélkül a' szeretet édes karjával egyformán ölelő ember-barát, — megholt egy kedves Fejedelméért 's édes Hazájáért igaz, tántorithatatlan buzgósággal élni és halni kívánó Magyar Nemes Hazafi, — megholt egy tudományos férfiakat betsülve szerető 's a' tudományokban halála órájáig gyönyörködő bölts tudós, a' mint erről őt rendbeli kinyomtatott munkáji bizonyosságot tesz-

nek, — megholt egy a' Vallást nem szóval, hanem valósággal, és tselekedettel szerető, és annak virágoztatásán munkálódó, a' szűkölködő Ekkle'siákat Korneliusi bőkezűséggel segítő, a' minden Valláson lévő Papságot nagyon megkülömböztetve tisztelő és szerető keresztyén, — megholt egy az oskolák virágzó előmenetelét szívéből óhajtó a' Collegiumokban tanuló ifjúság boldogításán telyes ereje szerint igyekező Mecenás, — megholt a' Barsi Reformáta Egyházi Vidék' minden Ekkle'siáinak Világi Rendben lévő Elöljárója, örállója, gyámja, és boldogítója, — egy szóval megholt, a' ki, a' hol Hazafinak kellett lenni, Hazafi, a' hol keresztyénnek, keresztyén, a' hol embernek kellett lenni, ember volt, és tudott lenni: — Holt teteimei a' boldogultnak Sept. 26-dik napján temették el a' régi fényel tündöklő Péli Nagy Familia kriptájába Bajkán Predikatióval, Oratióval, és Parentatióval a' kriptánál. — Jóllehet egész nap esett az eső, számtalan sokaság jelent meg mindazáltal mind az Egyházi, mind a' Világi Rendből a' temetésén. Ezen megdöcölt ember barátnak kimúlását fálalják ugyan mindenek, a' kik ötet közelebről esmerték; de kivált gyászba borult szívvel keseregnek, mint kedves jó attyoknak e' világról való elköltözé-

sén négy magzatai, úgymint: Tek. Péli Nagy András Úr, Tek. Ns. Bars Vármegye Fő Szolga-Birája, és sok Tek. Ns. Vármegyék Tábla Birája, született Szilasi és Pilisi Szilasy Mária kedves Hítvesével Ő Nagyságával, — Tek. Péli Nagy Judith Aszszonyság, Tek. Szomori és Szomodori Pázmándy Dienes Úrnak, Tek. Komárom Vgye Első Alispányának, 's mostani országos egyik Követjének élete párja, — Tek. Péli Nagy Johanna Aszszonyság, Tek. Földvári és Bernátfalvai Földvály Antal Úrnak sok Tek. Ns. Vármegyék Tábla Birájának élete párja, — és Tek. Nagy Antonia Aszszonyság, Tekint! Bárczai Bárczy Gábor Úrnak, sok Tek. Ns. Vgyék' Tábla-Birájának élete párja, és ezeknek mindnyájoknak szerelmes gyermekei szám szerint 19 életben lévő unokák. — Hamvai felett jeles Orátiót mondott TT. Deáky-Gedeon Úr, Nagy Sálói Ref. Pap, mely nyomtatásban meg fog jelenni.

Béts. Felsőégi meghatározásnál fogva a' f. November hónapban minden féle közönséges kenyereket nagyobbakra sütnek a' kenyérsütők a' kiszabott áron, mint a' mekkorák a' mult hónapban voltak. — A' marhahúsnak fontja 9 kr. pengőben vagy 22 1/2 kr. váltóban.

V e n d é g f o g a d ó J e l e n t é s .

Schiessl Ferentz, ezelőtti Vendégfogadás a' Fekete-sasnál, most pedig az újonnan épült Fejér-Ló nevű vendégfogadójában a' Leopoldvárosban Nro 321 Bétsben közel a' Városhoz ajánlja magát a' Magyar Nemességnek és minden utazó jövevénynek, jóféle kiválogatott ételekkel, jó borokkal, kész szolgálattal, alkalmas és tiszta lakószobákkal, úgy szinte ebédlő szobákkal, és kotszinekkel mindenek kívánságának megfelelni.

Szerkesztető és Kiadó Márton J ó's ef, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)